EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 31652/21
M.G. i L.G.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 11. rujna 2025. godine u odboru u sastavu:

Erik Wennerström, *predsjednik*,
Davor Derenčinović,
Alain Chablais, *suci*,
i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 31652/21) protiv Republike Hrvatske koji je dvoje hrvatskih državljana, M.G. i L.G. („podnositelji zahtjeva”), koji su rođeni 2010. odnosno 2005. godine, žive u Hrvatskoj i koje je zastupao g. B. Kozjak, odvjetnik u Virovitici, podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 16. lipnja 2021.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu,

odluku da imena podnositelja zahtjeva ne budu objavljena,

očitovanja koja su dostavile stranke,

podnesak koji je dostavila klinika za ljudska prava (Human Rights Law Clinic) Sveučilišta Lumsa, kojoj je predsjednik odjela dopustio da se umiješa,

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Podnositelji zahtjeva djeca su novinarke i aktivistice u jednom gradu u Hrvatskoj. U predmetu je riječ o objavi lokalnog službenika na Facebooku u kojoj se navodi da bi podnositelje trebalo oduzeti njihovoj majci.

2. Dana 3. svibnja 2020. majka podnositelja bacila je 16 balona napunjenih crvenom bojom na povijesnu građevinu u gradu. Nakon toga Gradu je poslala e-poruku u kojoj kritizira njegov rad.

3. Dana 5. svibnja 2020. izvjesni M.H., djelatnik Grada, komentirao je objavu na službenoj stranici Grada na Facebooku o obnovi navedene građevine nakon incidenta te je naveo da „socijalna služba […] treba oduzet" podnositelje njihovoj majci, a zatim da bi joj trebao biti određen „zatvor i dobrovoljni rad od 40 godina".

4. Dana 22. svibnja 2020. podnositelji zahtjeva zatražili su pokretanje kaznenog postupka protiv M.H.-a zbog kaznenog djela povrede privatnosti djece.

5. Dana 26. svibnja 2020. državni odvjetnik odbacio je kaznenu prijavu jer je smatrao da ne postoji osnovana sumnja da je M.H. na bilo koji način iznio ikakve informacije iz osobnog ili obiteljskog života podnositelja i time ugrozio njihovu privatnost ili dobrobit. Svojom izjavom samo je izrazio neslaganje s ponašanjem majke podnositelja zahtjeva, koja je oštetila spomenik kulturne baštine.

6. Dana 2. rujna 2020. sudac istrage Županijskog suda u Bjelovaru odbio je kao neosnovan prijedlog podnositelja zahtjeva radi provođenja dokazne radnje prvog ispitivanja M.H.-a. Žalba koju su podnositelji potom podnijeli odbijena je 24. rujna 2020.

7. Dana 27. studenoga 2020. podnositelji zahtjeva podnijeli su ustavnu tužbu u kojoj su prigovorili da su povrijeđena njihova prava na temelju članaka 8. i 14. Konvencije jer su vlasti odbile izreći kaznenopravne sankcije M.H.-u. Njihovu ustavnu tužbu Ustavni sud odbacio je kao nedopuštenu 21. prosinca 2020. jer je smatrao da rješenje zbog kojeg se prigovara nije akt protiv kojeg se može pružiti ustavnosudska zaštita.

8. Podnositelji zahtjeva pred Sudom su prigovorili, na temelju članaka 8. i 13. Konvencije, da su bili izloženi javnom govoru mržnje na internetu, što je predstavljalo napad na njihovo ljudsko dostojanstvo, ugled i privatni život te da nisu imali učinkovita sredstva zaštite. Nadalje su prigovorili, na temelju članka 14. Konvencije, da su bili diskriminirani na temelju političkog uvjerenja njihove majke.

OCJENA SUDA

9. Sud smatra da nije potrebno odlučiti o svim prigovorima o nedopuštenosti koje je iznijela Vlada jer je ovaj predmet u svakom slučaju nedopušten iz sljedećih razloga.

10. Opća načela o uspostavljanju ravnoteže između prava na slobodu izražavanja i prava na poštovanje privatnog života sažeta su u predmetu *Minasyan i drugi protiv Armenije* (br. 59180/15, stavci 58. – 61., 7. siječnja 2025.). Nadalje, Sud je ranije presudio da, ako su radnje koje predstavljaju teška kaznena djela usmjerene protiv fizičkog ili mentalnog

integriteta osobe, samo učinkoviti kaznenopravni mehanizmi mogu osigurati odgovarajuću zaštitu i djelovati kao odvraćajući čimbenik (vidi, među drugim izvorima prava, *Beizaras i Levickas protiv Litve*, br. 41288/15, stavak 111., 14. siječnja 2020., i ondje navedene predmete). Prihvatio je i da su kaznenopravne mjere bile potrebne u odnosu na izravne verbalne napade i fizičke prijetnje motivirane diskriminacijskim stavovima (*ibid.*). Kad je riječ o narušavanju psihološkog integriteta osobe, obveza da se uspostavi i u praksi primijeni odgovarajući pravni okvir ne zahtijeva uvijek usvajanje neke kaznenopravne odredbe koja obuhvaća određeno djelo. Pravni okvir može se sastojati i od upravnih ili građanskopravnih sredstava koja mogu pružiti dovoljnu zaštitu, moguće i zajedno s postupovnim pravnim sredstvima kao što je određivanje privremene mjere (vidi, *mutatis mutandis*, *Söderman protiv Švedske* [VV], br. 5786/08, stavci 85. i 108., ECHR 2013; *Király i Dömötör protiv Mađarske*, br. 10851/13, stavak 61., 17. siječnja 2017.; i, nedavno, *Nepomnyashchiy i drugi protiv Rusije*, br. 39954/09 i 3465/17, stavak 76., 30. svibnja 2023.). Izbor sredstava namijenjenih za osiguravanje usklađenosti s člankom 8. Konvencije u području međusobnih odnosa pojedinaca u načelu je pitanje obuhvaćeno slobodom procjene države ugovornice. Poštovanje privatnog života može se osigurati na različite načine, a priroda obveze države ovisit će o konkretnom aspektu privatnog života o kojem je riječ (vidi gore navedene predmete *Söderman*, stavak 79., i *Nepomnyashchiy i drugi*, stavak 76.).

11. Vraćajući se ovom predmetu, Sud napominje da sporna izjava M.H.-a nije bila usmjerena na podnositelje zahtjeva, već na njihovu majku, i to kao kritika jer je oštetila zgradu kulturne baštine. Ta izjava nije predstavljala izravan verbalni napad na podnositelje niti ikakav poziv na nasilje ili netoleranciju u odnosu na njih iz diskriminacijskih razloga. Prema tome, Sud smatra da sporni komentar, iako se odnosio na djecu, nije predstavljao govor mržnje ili poticanje na nasilje (usporedi *Pihl protiv Švedske* (odl.), br. 74742/14, stavak 25., 7. veljače 2017., i usporedi *Delfi AS protiv Estonije* [VV], br. 64569/09, stavci 18., 114. i 162., ECHR 2015).

12. S obzirom na navedeno, Sud smatra da za sporni komentar nije bilo potrebno izricati kaznenopravnu sankciju. Stoga ne može kritizirati domaće vlasti jer su odbacile kaznenu prijavu podnositelja zahtjeva iz danih razloga (vidi stavak 5. ove odluke) niti zaključiti da time država nije ispunila svoju pozitivnu obvezu zaštite privatnog života podnositelja zahtjeva.

13. Međutim, kako je ustvrdila Vlada, podnositelji su imali na raspolaganju građanskopravno sredstvo ako su smatrali da je komentarom M.H.-a nanesena šteta njihovim pravima osobnosti, uključujući pravu na privatnost, dostojanstvo i ugled. Na taj bi način domaćim vlastima omogućili preispitivanje svih okolnosti predmeta i uspostavljanje ravnoteže između prava podnositelja zahtjeva na poštovanje privatnog života i prava M.H.-a na slobodu izražavanja. Štoviše, za bilo kakve prigovore o diskriminaciji podnositelji zahtjeva mogli su podnijeti tužbu u skladu s odredbama Zakona

o suzbijanju diskriminacije (vidi *Đorđević protiv Hrvatske*, br. 41526/10, stavak 162., ECHR 2012). Međutim, podnositelji zahtjeva nikad nisu pokrenuli nijedan od tih postupaka.

14. U skladu s tim, prigovor Vlade o dopuštenosti mora se usvojiti, a ovaj prigovor mora se odbiti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 2. listopada 2025.

Liv Tigerstedt zamjenica tajnika	Erik Wennerström predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524